

Motion till riksdagen 2021/22:1040

av **Linda Lindberg m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2020/21:215 Vård av unga vid Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en kommission med utredningsuppdraget att genomlysna och presentera förslag för att komma till rätta med den problematik som i dag genomsyrar Sis verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast den 30 mars 2022 ska återkomma till riksdagen med en ny skrivelse om vård av unga på Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen uppmanat densamma att återkomma med en skrivelse senast den 1 augusti, med en bedömning av de insatser som krävs för att vården inom Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem ska vara säker för såväl placerade som för personal, samt att denne ska få den vård och behandling som krävs.

Regeringen har i skrivelsen, Vård av unga vid Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem, redogjort för de insatser och åtgärder som bedrivs eller är initierade. Skrivelsen är omfattande och regeringen lyfter fram nödvändiga åtgärder och insatser för att navigera om, och få grepp om vården av unga på statens särskilda ungdomshem. Dock saknas fortfarande en del arbete och insatser för att nå en trygg boendeform med god vård och omsorg som vi efterfrågar.

Ökad tillsyn och uppföljning

Landets samhällsvårdsinstanser har länge uppmärksammats för missförhållanden och vanvård, vilket motiverar att ytterligare tillsyn bör tillämpas för barns, föräldrars och hela samhällets skull samt för att motverka att missförhållanden fortsätter att förekomma i framtiden. Inspektioner bör inte bara göras då indikationer om problem i en verksamhet finns, utan som en reell åtgärd för att föregripa olägenheter i framtiden. Antalet inspektioner av såväl HVB, Sis-hem och LSS-boenden måste öka ytterligare. I denna skrivelse hanterar vi Sis-hemmen särskilt, men vi vill ändå poängtera hur viktigt vi tycker det är att inspektioner görs av samtliga boendeformer. Uppföljning av eventuella brister ska vara konsekvent och följderna av att inte ha åtgärdat de brister som framkommit ska vara tydliga. En intern revision bör också initieras, något som Statens institutionsstyrelse också efterfrågar.

Vidare bör även en extern revision göras för att kvalitetssäkra ytterligare, då det kan konstateras att Ivo fallerat och brustit i sin tillsyn. Vi behöver med säkerhet veta att den vård som bedrivs är ändamålsenlig.

Låt en kommission utreda verksamheten

Sis, Statens institutionsstyrelse, är en statlig myndighet som ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård. I dag är det tre kategorier som kan beredas institutionsvård.

Där behandlas ungdomar med allvarliga psykosociala problem och de med missbruksproblem. Sis tar också emot ungdomar som har begått allvarliga brott och som har dömts till sluten ungdomsvård. Det finns en stor variation när det gäller målgrupperna och därför är personal med bred kompetens av största vikt, något som brister i dag. Ungdomar med social nedbrytande beteende ska absolut inte låsas in med grovt kriminella. Sverigedemokraterna anser att grovt kriminella ungdomar i stället ska hanteras av Kriminalvården vars förutsättningar att hantera dem torde vara avsevärt bättre. På så sätt kan också Sis lägga ökat fokus på vård och behandling. Det skulle också innebära att fler platser frigörs och att uppdraget renodlas. Vi anser därför att Sis särskilda ungdomshem inte ska behandla unga kriminella som dömts till sluten ungdomsvård och att unga dömda ska hanteras inom kriminalvården.

Sverigedemokraterna önskar se inrättandet av en kommission med utredningsuppdrag att granska och presentera adekvata åtgärder i syfte att komma till rätta med alla de problem som i dag finns inom Sis verksamhet. Denna kommission ska även genomlysna och föreslå hur man effektivare kan tillgodose och möta vårdbehov och hur den kan etableras. Generaldirektören på Sis har tydligt uttalat att de inte har uppdraget eller kompetensen att bedriva psykiatrisk vård, ändå placeras unga felaktigt på Sis i stället för inom psykiatrin där specialistkompetens finns, vilket drabbar den unge.

Transparensen mellan kommun och vårdboende måste öka. Barnet och den unges röst måste värnas och höras. Vården behöver kvalitetssäkras och olika tvångsmetoder bör noga analyseras och följas upp vid varje sådant beslut. Det är för oss mycket angeläget att kommissionen tittar på samtliga aspekter vad gäller vårdbehov och kvalitet. I detta arbetet ska barnperspektivet vara centralt och barnets bästa alltid beaktas.

Det behövs också en genomlysning av verksamheten som tar statens och kommunernas satsade resurser i beaktande, dvs. att de används på ett ändamålsenligt sätt. Det är inte rimligt att kostnaderna skenar iväg och att de ungas behov ändå inte tillgodoses. Vi kan exempelvis notera i regeringens skrivelse att miljontals kronor har

tillförts under åren 2016–2020 för att stärka bemanningen. Ändå är en förhållandevis stor del av bemanningen timanställda och med viss bristande kompetens. Det behövs kontinuitet och kompetens i en så viktig verksamhet.

Statens institutionsboende är ofta den instans som gäller när inget annat fungerar och det är Sverigedemokraternas mening att denna inte bara bör, utan ska hålla en mycket hög kvalitet, både vad gäller säkerhet, trygghet och vård.

Till dess att en grundlig utredning genomförs är Sverigedemokraterna beredda att satsa de resurser som krävs, och vi kommer fortsatt att bevaka frågan noga.

Sverigedemokraterna vill med anledning av det som anförs i motionen även rikta ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska återkomma till riksdagen igen som senast den 30 mars 2022 med en ny skrivelse om vård av unga vid Statens institutionsstyrelsens särskilda boenden.

I denna skrivelse önskar Sverigedemokraterna få en uppföljning enligt tillkännagivandet till nuvarande skrivelse, samt därtill få en redogörelse med utvärdering av de uppdrag som har eller kommer att ha slutredovisats under 2021.

Linda Lindberg (SD)

Clara Aranda (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Per Ramhorn (SD)

Christina Tapper Östberg (SD)